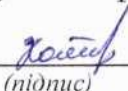

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Допускається до захисту

завідувач кафедри обліку і оподаткування

 доцент С.М. Хомовий
(підпис) вчене звання, ініціали, прізвище
« 20 » листопада 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ОБЛІК І ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ КОМІСІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА ЗА МАТЕРІАЛАМИ СТОВ «ДОВЖОК»

Виконала: Скиба Наталія Миколаївна
прізвище, ім'я, по батькові

Керівник: професор Свиноус Іван Вікторович
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

Рецензент: доцент Батажок Світлана Григорівна
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

(підпис)

(підпис)

(підпис)

Я, Скиба Наталія Миколаївна, засвічую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква 2023 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Затверджую
гарант ОПП «Облік і оподаткування»
 професор І.В. Свиноус
(підпис) вчене звання, ініціали, прізвище
« 19 » грудня 2022 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра
Скибі Наталії Миколаївні

Тема: «Облік і внутрішній контроль комісійних операцій підприємства за матеріалами СТОВ «Довжок»

Перелік питань, що розробляються в роботі: сутність комісійних операцій в економічних відносинах суб'єктів бізнесу; стан обліку і внутрішнього контролю комісійних операцій підприємства, їх нормативно-правове забезпечення: проблематика теорії і практики; організаційна характеристика СТОВ «Довжок»; первинний облік комісійних операцій підприємства; методика обліку комісійних операцій підприємства; напрями удосконалення; організаційні аспекти обліку комісійних операцій підприємства; внутрішня звітність як елемент управління комісійними операціями підприємства; методика внутрішнього контролю комісійних операцій підприємства

Вихідні дані: звітність СТОВ «Довжок»

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	січень-лютий 2023	виконано
Теоретико-методична частина	березень-квітень 2023	виконано
Аналітична частина	травень-липень 2023	виконано
Рекомендаційна частина	серпень-вересень 2023	виконано
Оформлення роботи	жовтень 2023	виконано
Перевірка на плагіат	листопад 2023	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	листопад 2023	виконано
Подання на рецензування	грудень 2023	виконано

Керівник роботи

підпис

професор І.В. Свиноус
вчене звання, ініціали, прізвище

Здобувач

підпис

Н.М. Скиба
ініціали, прізвище

Дата отримання завдання « 20 » 12 2022 р.

АНОТАЦІЯ

Скиба Наталія Миколаївна «Облік і внутрішній контроль комісійних операцій підприємства за матеріалами СТОВ «Довжок»

Досліджено і розкрито сутність комісійних операцій суб'єктів господарювання, нормативно-правові та організаційні особливості їх здійснення, що надає можливість їх ідентифікації і є важливим методичним інструментом у системі управління підприємством.

Визначено основні підходи до створення інформаційних потоків комісійної діяльності та виділено основні принципи створення результативної системи обліку та внутрішнього контролю комісійних операцій, що дасть змогу покращити процес формування інформаційного забезпечення ефективного управління.

Удосконалено методичні аспекти обліку комісійних операцій підприємства, що забезпечують системний підхід в ефективному управлінні товарними запасами, отриманими доходами, понесеними витратами та сформованими результатами діяльності за основними бізнес-процесами на умовах здійснення комісійних операцій. За результатами дослідження розроблено фрагмент плану рахунків, методика обліку комісійних операцій підприємства на балансових і позабалансових рахунках та порядок їх відображення у запропонованих регістрах обліку

Проаналізовано значення внутрішньої звітності в системі облікової інформації підприємства з метою регулювання комісійних операцій та обґрунтовано, що внутрішня звітність є важливим інформаційним джерелом прийняття ефективних управлінських рішень та базується на чотирьох процесах: прогнозування, узагальнення облікової інформації, аналізу та внутрішнього контролю.

Ключові слова: комісійні операції, ефективне управління, бізнес-процеси, інформаційне забезпечення, внутрішня звітність.

ABSTRACT

Nataliya Mykolaivna Skiba "Accounting and internal control of commission transactions of the enterprise based on the materials of the Dovzhok"

The essence of commission operations of business entities, regulatory and organizational features of their implementation, which provides the possibility of their identification and is an important methodical tool in the enterprise management system, has been researched and revealed.

The main approaches to the creation of information flows of commission activity are defined and the main principles of creating an effective accounting system and internal control of commission operations are highlighted, which will make it possible to improve the process of forming information support for effective management.

The methodical aspects of the accounting of commission transactions of the enterprise have been improved, which provide a systematic approach in the effective management of commodity stocks, received income, incurred expenses and formed results of activity according to the main business processes under the conditions of commission transactions. Based on the results of the research, a fragment of the chart of accounts, a method of accounting for commission operations of the enterprise on balance and off-balance accounts and the order of their display in the proposed accounting registers were developed

The value of internal reporting in the accounting information system of the enterprise for the purpose of regulating commission operations was analyzed and it was substantiated that internal reporting is an important source of information for making effective management decisions and is based on four processes: forecasting, summarization of accounting information, analysis and internal control.

Keywords: commission transactions, effective management, business processes, information support, internal reporting.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 КОНЦЕПТУАЛЬНО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ І ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ КОМІСІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Сутність комісійних операцій в економічних відносинах суб'єктів бізнесу	6
1.2. Стан обліку і внутрішнього контролю комісійних операцій підприємства, їх нормативно-правове забезпечення: проблематика теорії і практики	15
Висновки до розділу 1	27
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ КОМІСІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА	30
2.1. Організаційна характеристика СТОВ «Довжок»	30
2.2. Первинний облік комісійних операцій підприємства	31
2.3. Методика обліку комісійних операцій підприємства: напрями удосконалення	40
2.4. Організаційні аспекти обліку комісійних операцій підприємства	52
2.5. Внутрішня звітність як елемент управління комісійними операціями підприємства	59
Висновки до розділу 2	66
РОЗДІЛ 3. ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ В УПРАВЛІННІ КОМІСІЙНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ ПІДПРИЄМСТВА	70
3.1. Методика внутрішнього контролю комісійних операцій підприємства	70
3.2. Організація процесу внутрішнього контролю комісійних операцій підприємства	73
3.3. Діагностика комісійних операцій підприємства у системі внутрішнього контролю	84
Висновки до розділу 3	91
ВИСНОВКИ	93
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	96
ДОДАТКИ	

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алієв Т. Комісія на продаж товарів в Україні: облік у комітента. Посередницькі операції: договірні та облікові аспекти: збірник систематизованого законодавства. 2015. Вип. 9. С. 98-101.
2. Алієв Т. Комісія на продаж товарів в Україні: облік у комісіонера. Посередницькі операції: договірні та облікові аспекти: збірник систематизованого законодавства. 2015. Вип. 9. С. 102-104.
3. Бадзьо В. С., Реслер М. В. Організація обліково-аналітичного забезпечення на підприємстві. Наука майбутнього: збірник наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених. 2018. Вип. 1(1). С. 287-290.
4. Безверхий К. В. Облікові документи як первинна складова обліково-звітної інформації підприємства. Європейський вектор економічного розвитку: зб. наук, праць. 2013. № 1 (14). С. 11-18.
5. Бердинець М. Д., Сурженко А. В. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі: навч. посіб. К. : “Центр учбової літератури”, 2016. 352 с.
6. Блакита Г. В., Гладій І. О., Дзюба О. М., Бровко О. Т. Бухгалтерський облік в торгівлі та ресторанному господарстві: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2014. 288 с.
7. Боднарчук О. Г., Боднарчук О. І. Визначення поняття й змісту оптової та роздрібної торгівлі як однієї з форм господарсько-торговельної діяльності. Юридичний науковий електронний журнал. 2018. № 1. С. 52-54.
8. Бондаренко Н. М. Теоретичні основи організації обліку на підприємстві. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки. 2014. Вип. 4. С. 10-14.
9. Бондаренко Н. М., Шачаніна Ю. К. Організація внутрішньогосподарського контролю використання основних засобів на вітчизняних підприємствах та шляхи його вдосконалення. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. 2017. Вип. 23. Ч. 3. С. 119-122.
10. Бондаренко Т. Ю., Волков Д. П. Контроль як інструмент для зміцнення

внутрішнього управління. Економічні науки. Серія: Економіка та менеджмент. 2012. Вип. 9(2). С. 67-75.

11. Васільєва Л. М., Мостипака В. Р. Теоретичні аспекти організації бухгалтерського обліку на підприємстві. Молодий вчений. 2016. № 12.1 (40). С. 658-661.

12. Венжега Д. І. Концептуальні основи внутрішнього контролю: сутність, системно-структурні характеристики, цілі, задачі, методи дослідження. Регіональна бізнес-економіка та управління. 2013. № 1 (37). С.127-133.

13. Височан О. С., Кіш І. Р. Формування системи якісних критеріїв внутрішньогосподарської звітності для задоволення потреб керівництва підприємства. Економіка, фінанси, право. 2014. Вип. № 3-1. С. 3-7.

14. Воронко Р. М. Внутрішній контроль як невід'ємна складова системи управління підприємств та організацій споживчої кооперації. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія "Економіка". 2015. Вип. 1 (45). Е 2. С.376-381.

15. Воронко Р. М. Концептуальні підходи до визначення і класифікації принципів внутрішнього контролю. Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна. 2015. Вип. 48. С. 32-38.

16. Воронко Р. М., Басіста І. А. Тракткування внутрішнього контролю та проблеми його застосування на підприємствах. Збірник наукових праць Луцького національного технічного університету. Економічні науки. Серія : Облік і фінанси. 2013. Вип. 10(3). С. 139-146.

17. Воронко Р. М., Левик Х. М. Суть та принципи побудови внутрішнього контролю. Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна. 2012. Вип. 39. С. 101-105.

18. Еоловацька С. І., Хаймьонова Н. С. Організаційно-методична модель внутрішнього контролю витрат підприємства "Економічні науки". Серія "Облік і фінанси". 2015. Вип. 12 (45). Ч. 1. С. 74-80.

19. Гуменюк А. Ф. Особливості формування та реалізації облікової політики підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. 2017. № 2, Т. 1. С. 131-134.

20. Гурочкіна В. Облікова політика в контексті інтеграційних процесів. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації: міжнародний збірник наукових праць. Вип. 2. 2014. С. 24-28.

21. Діяльність торговельних підприємств у конкурентному середовищі: контрольно-аналітичне забезпечення управління: монографія / П. О. Куцик, Л. Г. Медвідь, В. О. Шевчук, Д. О. Харинович-Яворська. Чернівці: Технодрук, 2015. 370 с.

22. Домбик О. М. Організація внутрішнього контролю на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу: теоретико-практичний аспект. Науковий вісник НЛТУ України. 2016. Вип. 26.2. С. 47-53.

23. Дорош Н. І. Внутрішній контроль та аудит в управлінні ризиками на підприємстві. Вісник Львівської комерційної академії. Серія: Економічна. 2014. Вип. 44. С. 148-152.

24. Дроздова О. Г. Особливості організації внутрішнього контролю руху товарів. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Серія Економічні науки. 2015. № 1 (78). С. 121-130.

25. Жадан Т. А., Яценко С. О. Внутрішній контроль як економічна категорія: систематизація наукових підходів та уточнення змісту. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Вип. 16. С. 845-850.

26. Іваненко В. О., Дроздова О. Л. Особливості облікового відображення руху товарів за різними каналами збуту. Вісник ЖДТУ. 2013. № 2 (64). С. 56-62.

27. Казарян Л. Л. Нормативно-правове регулювання посередницьких операцій: актуальні питання. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2012. Вип. 1 (22). С. 131-144.

28. Каменська Т. О., Редько О. Ю. Внутрішній контроль і аудит в управлінні: практичний посібник. К.: ДТТ "Інформаційно-аналітичне агентство", 2015. 375 с.

29. Клементьева О. Ю. Внутрішній фінансовий контроль при реалізації інвестиційних проектів на малих підприємствах. Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 23. С. 45-48.

30. Ковальова Е. В. Роль внутрішнього контролю в системі управління господарською діяльністю підприємства. Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). 2013. № 1(1). С. 240-247.
31. Козак Ю. Е., Логвінова Н. С., Притула Н. В. Міжнародна торгівля: навч. посібник. 5-те вид., перероб. та доп. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 272 с.
32. Козлова М. О., Пархомчук О. О. Документування процесу облікового резервування. Вісник ЖДТУ. 2012. № 1 (59). С. 90-94.
33. Кононова О. Є. Організація бухгалтерського обліку: навч. посібник. Вена : Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. 102 с.
34. Король С. Я. Управлінська звітність: сутність і алгоритм формування. БізнесІнформ. 2014. № 7. С. 325-331.
35. Корягін М. В., Куцик П. О. Концептуальний розвиток методології бухгалтерського обліку: монографія. Львів: Видавництво ЛКА, 2015. 239 с.
36. Кратко І. Р. Удосконалення методики та організації контролю доходів від операційної діяльності. Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2012. № 722. С. 126-131.
37. Кузнецова С. А. Інтегрована управлінська звітність: глобальні виклики та локальні рішення в епоху ноосфери. Економічний Нобелівський вісник. 2014. № 1(7). С. 270-279.
38. Кузь В. Л., Кравчук В. С. Управлінська бухгалтерська звітність підприємства: принципи та підходи до формування. Бухгалтерський облік, аналіз, аудит. 2015. Вип. II (58). С. 188-197.
39. Кузьма Х. В. Методика внутрішнього контролю на підприємствах, які здійснюють комісійні операції. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації: міжнародний науковий журнал. 2018. Вип. 3-4. С. 69-76.
40. Кулик В. А. Облікова політика підприємства: набутий досвід та перспективи розвитку: монографія. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2014. 373 с.

41. Кундря-Висоцька О. П., Москаленко О. В., Сулима О. М. Організація бухгалтерського обліку: навч. посібник. К.: УБС НБУ, 2015. 335 с.
42. Куцик П. О. Організація впровадження інтегрованої системи обліку та звітності. Торгівля, комерція, підприємництво: збірник наукових праць. 2012. Вип. 14. С. 48-59.
43. Куцик П. О. Внутрішній контроль розрахункових операцій в системі управління будівельним підприємством. Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна. 2013. Вип. 42. С. 116-122.
44. Кушина О. Комісія на купівлю товарів в Україні: облік у комісiонера. Посередницькі операції: договірні та облікові аспекти: збірник систематизованого законодавства. 2015. Вип. 9. С. 94-97.
45. Липчук В. В., Дудяк Р. П., Бугіль С. Я., Яни~~т~~ттин Я. С. Маркетинг: навч. пос. Львів: “Магнолія 2006”, 2012. 456 с.
46. Матюха В. І., Мисака Г. В. Бухгалтерський облік розрахунків підприємства за товарними операціями. Молодий вчений. 2018. № 1 (53). С. 933-936.
47. Медвідь Л. Г., Харинович-Яворська Д. О. Удосконалення внутрішнього контролю як складової управління торговельним підприємством. Науковий вісник НЛТУ України: збірник науково-технічних праць. 2015. Вин. 25.1. С. 307-314.
48. Мілаш І. В., Красиоусов А. В. Методичний інструментарій оцінки результативності стратегічного управління витратами торговельного підприємства. Бізнес Інформ. 2014. № 4. С. 245-250.
49. Нагірська К. Є., Еерус Я. Є. Принципи та вимоги до формування звітності підприємств: управлінський аспект. Економічні науки: зб. наук, праць. Серія “Облік і фінанси”. Луцький національний технічний університет. 2013. Вип. 10(2). С. 176-183.
50. Новик І. В. Організація системи внутрішнього контролю на підприємстві. Наукові записки. 2017. Вип. 2 (55). С. 188-196.
51. Новікова Х. К. Внутрішній контроль як основна складова управління

діяльністю підприємства. Економічний аналіз: збірник наукових праць. 2015. Т. 19. № 2. С. 109-116.

52. Олійничук В. М. Організація облікового процесу та її вплив на формування якісної фінансової інформації. Облік і фінанси. 2013. № 1 (59). С. 40-45.

53. Осницька Н. А. Методика внутрішнього контролю операцій з давальницькою сировиною у виконавця. Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки. 2012. № 2(60). С. 76-78.

54. Остап'юк Н. А., Гончаренко О. О., Лук'янець О. В. Конструктивність системи принципів бухгалтерського обліку. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: збірник наукових праць. 2018. Вип. 3(26). С. 219-226.

55. Пінчук Т. А., Шрам Т. В., Ісакова В. Є. Теоретичні аспекти складання управлінської звітності. Економіка і суспільство. 2016. Вип. 4. С.347-351.

56. Плаксієнко В. Я., Ліпський Р. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: проблеми теорії і практики. Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Серія: Економічні науки. 2013. Вип. 2 (7), Т. 2. С. 39-43.

57. Погріщук Б. В., Пилявець В. М. Організаційні та методичні аспекти внутрішнього контролю процесу виробництва продукції рослинництва. Науковий журнал "Економічні горизонти". 2017. № 2(3). С.66-74.

58. Пушкар М. С., Щирба М. Т. Теорія і практика формування облікової політики: монографія. Тернопіль: Карт-бланш, 2010. 260 с.

59. Реслер М. В., Захаркевич В. М. Класифікація витрат підприємств торгівлі в системі обліку та управління ними. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. 2019. Вип. 57. С.100-103.

60. Рожелюк В. М. Організація бухгалтерського обліку діяльності переробних підприємств: монографія. К.: ННЦІАЕ, 2013. 488 с.

61. Садовська І. Б., Нагірська К. Є. Критерії оцінки якості управлінської звітності. Економіка і суспільство. 2015. Вип. 3. С. 899-904.

62. Скрипник М. І., Григоревська О. О. Бухгалтерська управлінська звітність: критичний аналіз порядку складання й особливостей практичного застосування. Інтелект XXI. 2016. № 5. С. 111-115.

63. Станкевич Г. Особливості системи внутрішнього контролю підприємства та робота внутрішнього аудитора. Аудитор України. Методика та практика аудиту. 2014. № 9 (226). С. 32-37.

64. Тарасова Т. О., Янчев А. В., Волошан І. Г. Первинний облік товарних операцій підприємств роздрібної торгівлі: монографія. Х.: ХДУХТ, 2015. 240 с.

65. Тарасюк М. І. Структурні зрушення у розвитку торгівлі України на сучасному етапі. Товари і ринки. 2010. № 1(9). С. 17-28.

66. Тарашевський М. М. Система внутрішнього контролю: сутність, складові, еволюція. Водний транспорт. 2016. Вип. 2. С. 181-187.

67. Терещенко О. О., Бабяк Н. Д. Фінансовий контролінг: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2013. 407 с.

68. Фоміна О. В. Управлінська звітність у системі обліково-аналітичного забезпечення менеджменту підприємства. Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова. 2016. Т. 21. Вип. 6 (28). С. 201-205.

69. Хаймьонова Н. С. Внутрішня звітність у системі управлінського обліку витрат підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. Вип. 5. 2015. С. 1044-1047.

70. Шевчук К. В. Облікова політика підприємства: значення, особливості формування та впровадження. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2015. Вип. 5. С. 208-210.

71. Шевчук К. В. Роль управлінської звітності в обліково-інформаційній системі підприємства та особливості її формування. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2016. Вип. 6. Ч. 3. С. 137-140.

72. Юрченко О. А. Методика внутрішнього контролю витрат іншої операційної діяльності. Економічний часопис -XXI. 2013. № 1-2(2). С. 52-55.